

АТОМНИК України

№19 (441) 7 травня 2009 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

9 ТРАВНЯ — ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ: ВКЛОНІМОСЯ ВЕЛИКИМ ТИМ РОКАМ!

Шановні спільчани, дорогі наші ветерани!

64 роки минає від незабутнього 9 травня 1945 року. Цього славного дня — всенародного свята ми з особливою вдячністю згадуємо подвиг солдатів, які винесли на своїх плечах основний тягар Великої Вітчизняної війни, вибороти нашу свободу у кривавому поєдинку з фашистськими загарбниками.

Перемога у найстрашнішій в історії людства війні здобута неймовірно дорогою ціною в ім'я миру, незалежності та процвітання нашої Батьківщини.

Назавжди залишаться у наших серцях світла пам'ять про полеглих героїв. Доземний уклін ветеранам, які пройшли через горнило бойовищ, піднімали на своїх плечах країну з руїн у повоєнні роки. Наша любов і повага ветеранам-спільчанам, хто сьогодні з нами поруч, хто зробив свій ратний внесок у Святу Перемогу, відновлював народне господарство, зводив і розбудовував атомно-промислові й енергетичні об'єкти.

Щира шана всім, кого ми кличемо нині дітьми війни, хто самовідданою працею у тилу наближав розгром ворога.

Шановні ветерани! Ми завжди усвідомлюємо, що ви, творці вікопомної Перемоги, гідні кращого буття. Усі ці роки разом з господарськими керівниками Атомпрофспілка опікувалася нагальними проблемами ветеранів, дбала і робитиме все залежне від неї, щоб ви, мужні захисники Вітчизни на фронті і в тилу, постійно відчували нашу увагу і підтримку.

Від імені Президії ЦК профспілки і себе особисто сердечно бажаємо вам бадьорості духу і багато-пребагато радісних і щасливих років життя. Нехай злагода і достаток панують у кожній вашій оселі.

З Днем Перемоги, дорогі ветерани і спільчани!

З повагою

**Голова Професійної
спілки працівників атомної
енергетики та промисловості
України**
Валерій МАТОВ

Пошел добровольцем на фронт

Мне было немногим больше 17, когда я в конце

1944 года добровольцем попал на фронт.

Воевал на 1-м Украинском и 2-м Белорусском фронтах. В середине апреля 1945 года наш 664-й стрелковый полк сменил позицию возле города Штеттин. Вместе с товарищем, ефрейтором Паниным, я попал в отделение Мухина. Вместо уставных одиннадцати бойцов было всего шесть.

Перед атакой старшие опытные бойцы «вбавляли» в мою голову военную мудрость, рассказывали, что бой идет по определенным правилам, главное из которых — выжить. А это значит: бежать четко за танком, который, возможно, спасет от пули. В ночь перед атакой я почти не спал. В голове роились тысячи мыслей,

воспоминаний, душу окутывал страх. И чем ближе к рассвету, тем острее мозг обжигал вопрос: выживу или нет?

(Окончание на 4-й стр.)

ЧОРНОБИЛЬСЬКІ ПАМ'ЯТНИКИ СХОЖІ НА ВОЄННІ: ПАМ'ЯТЬ. ШАНА. ЄДНАННЯ

День, позначений мужністю і сумом

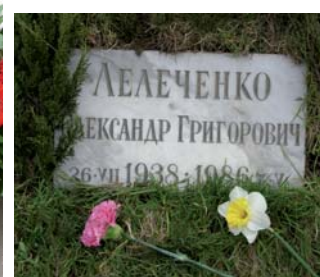
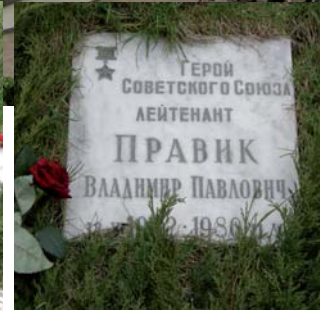
26 квітня, у день скорботи і пам'яті жертв Чорнобильської трагедії, що сталася 23 роки тому, відтоді як вибухнув четвертий енергоблок ЧАЕС, у різних кутках України відбулися поминальні молебні та мітинги у пам'ять загиблих і померлих учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

У чорнобильських жалобних заходах і поминальних церемоніях взяли участь керівники найвищих органів державної влади та управління.

У ці дні, позначені мужністю і сумом, ушанували хвилиною мовчання пам'ять ліквідаторів, яких уже немає серед живих, працівники Чорнобильської АЕС та зони відчуження загалом, мешканці і громадськість «чорнобильського» міста Славутич і всіх міст-супутників АЕС...
(Закінчення на 3-й стор.)

На знімку внизу: Олександр ЗЕЛЕНЦОВ (ліворуч) у момент аварії на ЧАЕС о 4.30 26 квітня був викликаний на атомну «вогненну» вахту для заміни загиблого старшого оператора реакторного цеху №2 Валерія Ходемчука. З 1995 року очолює МГОІЧ «Промінь 5-2». Удостоєний багатьох державних нагород, галузевих і профспілкових відзнак
Фото
М. ВАРЧИНОГО

ПЕРШЕ ТРАВНЯ: ПІД ЗНАКОМ СОЛІДАРНОСТІ

Профспілки за гідну працю і стабільність

Понад 120 тисяч трудящих взяли участь у всеукраїнській акції солідарності трудящих, яку 1 травня провела Федерація профспілок України (ФПУ), що є найбільшим в Україні об'єднанням профспілок.

«Першого травня ми провели найбільшу в Україні за останні 15 років акцію солідарності трудящих. Практично у всіх містах пройшли мітинги та демонстрації. Таким чином ФПУ, її членські організації продемонстрували свою єдність та принциповість у відстоюванні прав трудівників. Тільки в Києві під прапорами Федерації профспілок України об'єдналися понад 17 тисяч осіб». Про це повідомив секретар ФПУ Ігор Ігнатів.

...Святкування 1 травня у Києві було відкрито пішою ходою членів 44 галузевих профспілок, що входять до складу ФПУ, а також мітингом. У рамках свята відбувся телеміст, у якому взяли участь п'ять міст України. Вечірній телефір на Першому національному телеканалі продовжив святковий концерт за участю популярних виконавців. Акція ФПУ проходила під гаслами: «Солідарність та єдність — шлях до подолання кризи», «Профспілки за гідну працю і стабільність у суспільстві».

Напередодні 1 травня Федерація профспілок перемогла у колективному трудовому спорі з Кабінетом Міністрів. Згідно з рішенням трудового арбітражу уряд повинен встановити у 2009 році мінімальну заробітну плату на рівні прожиткового мінімуму, виплатити заборгованість із зарплати, ввести мораторій на підвищення цін і тарифів на соціально важливі товари та послуги.

ЧОРНОБИЛЬ: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

Вихід завжди є — у злагоді

Напередодні чергових роковин аварії на Чорнобильській АЕС програма Національного телебачення (УТ-1) «Знайдемо вихід» запропонувала поглянути на цю чорнобильську проблему дещо з інших вимірів. Зокрема, соціального, — чи правда, що людям, які працюють у зоні відчуження, не виплачують заробітну плату? А також, чи можливе повторення атомної трагедії?..

Учась у майже годинній теледискусії, що вела журналіст Наталія Розинська, взяли народні депутати, керівники МНС України, Київської облдержадміністрації, науковці, екологи, адвокати, представники громадських організацій зони відчуження і ЗМІ.

На передачу було запрошено Голову Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України Валерія Матова і його заступника — голову профкому ДП НАЕК «Енергоатом» Олексія Лича.

Минуло вже 23 роки від дня Чорнобильської трагедії — найбільшої з техногенних катастроф ХХ століття. Від її наслідків уже загинуло більш ніж півмільйона українців. Але найстрашніше, що довкола ЧАЕС постійно точаться інсинуації та чулки. І про одну з таких пересторог нагадала телеглядачам ведуча програми.

Не так давно Львівщина захлиналася звістками про новий вибух на ЧАЕС. На вулицях міста з'явилася незвична кількість пожежно-рятувальної техніки. Ще й погода була така, як за першої аварії

на ЧАЕС. І це тільки підсилювало паніку. Проте люди у пожежних шоломах усе пояснили: техніку привезли для тренувальних заходів. А ситуація на ЧАЕС абсолютно спокійна та контрольована. 23 роки тому, до аварії, усе начебто було також спокійно і контрольовано... Тому не дивно, що тепер люди дмухають на холодну воду. Бо залишається безліч запитань, а що буде, якщо... Якщо металева оболонка відомого об'єкта «Укриття» впаде? А радіаційний пил потрапить у повітря?
(Закінчення на 2-й стор.)

ЧОРНОБИЛЬ: ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

Вихід завжди є — у злагоді

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Тоді на яку відстань віднесе цю смертельну хмару? А що коли у результаті повені вода зміє радіоактивні відходи, які масово, без спеціальних технологій, захоронені біля річки Прип'ять, що впадає у Дніпро — головну водну артерію України? Це дедалі більше нагадує гру у російську рулетку. Багато хто нині у світі думає, що в Україні нічого серйозного не сталося, а причиною короткої тривалості життя громадян держави є пияцтво і наркоманія. Та об'єктивна реальність зовсім інша. Щорік кількість хворих на рак киян і опромінених українців тільки зростає. Нині таких хворих в Україні близько 165 тисяч. За розрахунками спеціалістів з Міністерства охорони здоров'я, у 2020 році їх буде близько 200 тисяч. Експерти кажуть, що основне зростання захворюваності після ядерних катастроф відбувається через 25—30 років. Отже, можливо, скоро розповіди про мутантів серед новонароджених перестануть бути лише страшними казочками на ніч.

За твердженнями експертів, ми наближаємося до кульмінації наслідків Чорнобильської катастрофи. Яких ударів по здоров'ю нації ми маємо очікувати? Про це першою з екрана мовила експерт Ірина Крячок, заступник директора Національного інституту раку.

Ведуча: Чи справді на 20—30-й рік після таких трагедій починається кульмінація наслідків?

— Це так. На сьогодні в усьому світі хворих на рак є 8 млн. людей. А до 2020 року ця цифра може досягти позначки 20 млн. осіб.

Ведуча: Чи можуть українці вважати себе такими, що ризикують захворіти на рак через Чорнобильську катастрофу?

— Це достеменний факт, що іонізуюче випромінювання робить свій внесок у канцерогенез на рівні з іншими неблагополучними факторами навколишнього середовища. Сьогодні 80% виявлення причин раку — це чинники довкілля. І готуючись до збільшення захворюваності, потрібно вживати якісь заходи.

Ведуча: Усі ми, українці, маємо особливо уважно ставитися до власного здоров'я. Це основний запит на початку нашої дискусії. Як може це прокоментувати заступник міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимир Холоша?

— Чорнобиль — це гостра тема для України. За ці роки створена певна система роботи, науково обґрунтованих заходів, для того, щоб ті ризики, які існують внаслідок Чорнобильської катастрофи, були мінімізовані. Трудові колективи працюють і на ЧАЕС, і в зоні відчуження, постійно займаються зменшенням загрози радіаційного впливу...

Ті експертизи, той контроль, який проводиться, доводять, що радіоекологічна ситуація у зоні відчуження є стабільною і безперервно підтримується зусиллями тих колективів, які там задіяні. Щодо «Укриття», то за період виконання проекту «Стабілізація», за висновками спеціалістів, підвищено безпеку цього об'єкта і продовжено термін його експлуатації ще на 15 років. Поки не буде зведено нову безпечну оболонку (конфайнмент), будівництво якої згідно з проектом має розпочатися незабаром.

Ведуча: У нашій студії є представники Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України і Незалежної профспілки гірників України (НПГУ), які сьогодні є у зоні, зокрема на підприємстві «Чорнобильсервіс». Вони мають відповісти на запитання, чи правда, що люди, які працюють у цих тяжких і небезпечних умовах, гарантують безпеку усім нам, чи справді вони не отримують зарплатної плати. І чи можуть ці люди через таке становище розвернутися і піти геть із Чорнобильської зони відчуження?

Валерій Матов: Соціальна — це одвічна проблема, тим паче на підприємствах зони відчуження та Чорнобильської АЕС зокрема. Можу тільки запевнити, що на сьогодні немає заборгованості із зарплатної плати працівникам усієї зони відчуження. Є питання з додаткових виплат, які не становлять тарифну частину зарплатної плати. Врегулюванню проблем із своєчасного отримання зарплати працівниками Чорнобильської зони передувала конструктивна і тривала робота і Атомпрофспілки, і МНС України та Кабінету Міністрів.

Ведуча: А як ці проблеми кореспондуються з тим, що бракує коштів у бюджеті, адже фінансово-економічна криза охопила і діяльність усіх міністерств і підприємств?

Валерій Матов: Справді, окремі основні статті, що стосуються соціально-економічного захисту працівників зони відчуження та Чорнобильської станції, ми сьогодні відпрацюємо у ході партнерського діалогу з урядом та профільним міністерством.

Ведуча: Отже, ми переконалися, що така проблема є. Що ми будемо робити, адже ці люди у зоні відчуження тримають нашу безпеку?

Володимир Холоша: У зоні відчуження на сьогодні відсутня заборгованість із зарплатної плати. Тільки виплати з доплат за роботу на забруднених територіях отримують вахтовики децю із запізненням. На сьогодні здійснено виплати за лютий.

Ведуча: Хотілося б послідувати за представниками інших профспілок зони відчуження.

Голова осередку профспілкової організації НПГУ ДП «Чорнобильсервіс» Леонід Шатурський:

— Так, заборгованість у зарплатній платі немає, але порушення пункти Колдоговору між працівниками та Адміністрацією зони відчуження. Це виплата премій, матеріальної допомоги до відпусток. У 2009 році за цими пунктами нічого не виплачувалося. У нас багато людей, які працюють від перших днів аварії, і для них

Інформація по темі теледискусії

Зона отчуждения — активная зона Атомпрофсоюза

Прежде, чем коснуться темы зарплаты — главной социальной гарантии, напомним, что Атомпрофсоюз много лет кряду в республиканском и международном измерении последовательно и настойчиво отстаивал на законодательном уровне интересы и права работников Чернобыльской АЭС и зоны отчуждения в целом, а также жителей г. Славутич. Кроме того, немало работников ЧАЭС результативно воспользовались правовой помощью высококвалифицированных юристов Атомпрофсоюза, были защищены в судебном порядке.

Были и остаются основой защитной функции профсоюза вопросы своевременной и в достаточном размере выплаты заработной платы.

Заработная плата в зоне отчуждения, к великому сожалению, не просто маленькая, она по отношению к средней заработной плате по стране постоянно падает. Если в 1996 году заработная плата здесь была в 2,4 раза больше, чем в среднем по стране, то лишь в 2008 году она фактически сравнялась со средней заработной платой по промышленности. Это произошло за счет того, что в 1996 году разделили заработную плату вахтовиков, а мы до этого получали двойной оклад, на него, естественно все «накрутки» шли. Разделили напополам: одну часть назвали доплатой за работу в зоне отчуждения, а вторая — шла по нормальной схеме. Она повышалась, как положено. Увеличивалась минимальная зарплата, возростала и эта половина заработной платы. Остальную же часть просто заморозили на самом низком уровне. Многие годы ее размер не менялся. В результате заработная плата в промышленности растет, а у нас поднимается только одна ее часть, вторая — лежит мертвой. Как 118 грн. 80 коп. установили в 1996 году, так это длилось до 2006 года. Вскоре на эту доплату перестали начислять премию. Такой подарок нам тогдашнее правительство сделало к 20-летию аварии. Мы начали активно бороться за социальную справедливость. В конечном счете в 2007 году, после того, как представители Чернобыльской объединенной организации Атомпрофсоюза провели акции протеста под МНС Украины, Минтруда и социальники, доплату увеличили до 264 грн. Но эта доплата должна была быть привязана к размеру мини-

зона отчуждения — це вже рідний дім. Але відбуваються скорочення працівників, зменшується фінансування програмних робіт у Чорнобильській зоні у значних розмірах.

Тут шлося про тариф. Так, він виплачується. Але не нараховуються добові, премії, хіба це до зарплати не відноситься? А скажімо, питання з охорони праці. У зоні сьогодні відсутній дозиметричний контроль. Хіба що є на КПП зони у Дитяках та в приміщенні Адміністрації зони відчуження, але там вона не під'єднана.

Михайло Волинець: Коли тільки створювалися перші організації вільних профспілок, які я очолюю, то такий шалений тиск пішов на них. Старі профспілки включилися на захист своєї системи. На нас цювали суди, а вони у нас куплені, були застосовані судові санкції. Ситуація у Чорнобильській зоні не врегульована, люди там не захищені. Там зона в зоні, у квадратах.

Валерій Матов: Хотілося б тільки одне запитання поставити: що зроблено незалежною профспілкою, щоб ситуація якісно змінилася?

Олексій Лич: Коли веліся Атомпрофспілкою неодноразові зустрічі, переговори з урядом для того, щоб було те, що нині у соціальному вимірі має зона відчуження і ЧАЕС, там незалежних профспілок не було. Тому що для цього треба було конкретно працювати. А коли досягли результатів, ось тут, будь ласка, з'явилися незалежні. В НАЕК «Енергоатом» 42 тисячі працівників — членів Атомпрофспілки. І є 36 осіб незалежних. Це нормально для демократичного суспільства. Але у момент нинішньої економічної нестабільності маємо об'єднуватися, а ми роз'єднуємося.

Володимир Холоша: Є процес реєстрації залежних чи незалежних профспілок, є законодавство, яке визначає, хто представляє трудовий колектив. Є інші профспілки, які захищають інтереси працівників, це їхнє право. Але зона відчуження — це місце, де люди за особливих умов повинні відпрацювати вахту, виконувати державні програми, які стосуються радіологічного захисту, а не займатися політичною діяльністю, мітингами за підтримку тих чи інших рухів...

Олексій Лич: Проблеми у зоні є і вони ніколи не зникали, і саме через відсутність достатніх коштів у держбюджеті. Ми, як представники діючих АЕС, сприймаємо ЧАЕС як візитну картку України. Чи може наша держава впоратися з такими техногенними катастрофами, яка сталася в Чор-

мальної зарплати. Спасибі министру труда і соціалітики Людмилі Денисовій. С ее подачи, учитывая неоднократные обращения и сложные переговорные процедуры и встречи представительей Атомпрофсоюза во главе с Председателем профсоюза Валерием Матовым с правительством и непосредственно с Премьер-министром, в 2008 году было принято постановление Кабинета об увеличении доплат работникам зоны отчуждения. Они были установлены в размере 150% от минимальной зарплаты. И так, с 1 января 2009 года получают ежемесячные доплаты 7418 человек, это включает ЧАЭС, в размере 907 грн., а с 1 апреля — 937 грн. 50 коп. Динамика роста заработной платы у нас теперь будет опережать рост заработной платы в промышленности. 2127 грн. была средняя зарплата в зоне отчуждения в прошлом году, с доплатами. В новом Отраслевом соглашении, которое подписано между МНС Украины и Атомпрофсоюзом в марте 2009 года, планировалось повышение тарифных ставок и окладов на 20%. К сожалению, на это средств нет в бюджете и мы вынуждены были оставить тарифные ставки и оклады на прежнем уровне. Но с учетом доплат у нас даже рост зарплаты получается.

Второй большой наш вопрос, который начинается приобретать скандальный характер — это лечебно-профилактическое питание для работающих в зоне отчуждения. Денег хватает только на то, чтобы дать людям 50 г салата на обед, 50 г — второго, а мяса чуть больше 100 г в день. Хотя по нормам должно быть 200 г. Разрешение этой задачи — это сейчас приоритет для нас. Просто стыдно людям в глаза смотреть. Я сам питаюсь в столовой и знаю, как там кормят.

Еще существует проблема долгов, не по заработной плате, а по доплатам. Это доплата за вахтовый метод работы, так называемые суточные, 450 грн. работнику ежемесячно. В прошлом году не доплачено людям 1,3 млн. грн. В 2009 году заложено 11 млн. для выплаты суточных, а по расчетам надо 14 млн. грн. Более того, уже повелось, что финансирование выстроено таким образом Министерством финансов, что в 1-м квартале денег хватает только на тарифную часть, которую платит нам МНС Украины. Доплаты же идут через Минтруда и социальники. По суточным — это долги профильного министерства. И эти долги, уже миллионные, увеличиваются, как снежный ком. Дай Бог, чтобы начали выплачивать их в середине 2009 года. Ведь в 1-м и 2-м квартале

нобилі? Повторення неможливе, це я компетентно заявляю від імені атомників, які працюють на вітчизняних атомних електростанціях.

Володимир Холоша: Якщо ми говоримо про чесну роботу і чесну партнерську співпрацю, то треба сказати, що є Колективна угода і профспілки виступають від імені конкретного колективу, а не від імені окремих людей. Про невиплати зарплати і премії — це легенди і не більше того.

У нас є служби дозиметричного контролю і кожний працівник на робочому місці має дозиметр, який щомісяця здають на перевірку. Є дозиметрична паспортизація працюючих людей. У нас є офіційні дозиметричні дані, причому не нашого відомства, а незалежних контролюючих організацій, таких, як Держатомрегулювання, Міністерства охорони навколишнього природного середовища, які не виявляють порушень у цій сфері. Так, є проблема зношення основних фондів. Але це питання капітальних вкладень бюджетних призначень. І її треба розв'язувати.

Народний депутат України, голова підкомітету з питань техногенної та радіаційної безпеки і надзвичайних ситуацій Верховної Ради України Володимир Скубенко:

— Бюджет на 2009 рік приймався за умов фінансової кризи, дай Бог, щоб грошей вистачило на виплату зарплатної плати, захищених статей, що є. Однак, питання щодо усіх статей держбюджету стосовно Чорнобилья будуть виконуватися.

Запитання від представника ЗМІ: Чорнобиль — це виклик майбутнього. Чи потрібно Україні вкладати кошти у будівництво 22 енергоблоків, згідно зі стратегією атомного розвитку України, і яке майбутнє може чекати прийдешні покоління? Чорнобильська катастрофа символізувала розвал СРСР і довела, що не можна штучно нав'язувати певні речі, які мати-

муть катастрофічні наслідки. І варто було б долучити громадськість до обговорення стратегії, яким має бути енергетичне майбутнє України і чи потрібні ці енергоблоки, на які ще немає коштів.

Адвокат Олексій Святогор: Хоча схилитися перед атомниками, бо це є клан у хорошому розумінні цього слова, це є фанати своєї справи, люди, які працюють не за страх, а за совість. Але є ризик, що ці люди відмовляться працювати. Повинна бути свідомість у наших високопосадовців, щоб нормально забезпечувати їм виплату зарплати, відновлення техніки і таке інше.

Володимир Скубенко: Стосовно будівництва нових атомних блоків, то жоден об'єкт, згідно із законом, не може будуватися без погодження з громадськістю, без згоди мешканців відповідних територій.

Олексій Лич: Як єдиний тут представник діючих атомних електростанцій України, скажу, що, зважаючи на фінансове становище держави, 22 енергоблоки ніколи не будуть зведені. І їх кількість ніколи практично не збільшиться, тому що у нас є термін роботи діючих блоків. І при виведенні з експлуатації одного запускатиметься інший для того, щоб зберегти енергетичний баланс України. Поки що нового, більш прогресивного, ефективного та еколого-безпечного джерела електроенергії світ не придумав.

На знімках (угорі — зліва-праворуч): Валерій МАТОВ, Олексій ЛИЧ; у студії Першого національного каналу під час проведення теледискусії; Володимир ХОЛОША та Володимир СКУБЕНКО

Фотоінформація «АУ»

финансирование минимальное, а уже в 3-м и 4-м ситуация улучшается.

Причина всех проблем традиционная — нехватка средств. Транспорт, на котором возим людей, добит. В прошлом году купили пять новых малогабаритных автобусов, но они капелька в море. На вахте люди живут в общежитиях, которые в таком состоянии, что срочно пришлось переселять в другие здания 200 человек... В общежитиях не обновляются ни холодильники, ни телевизоры. Даже не могли в прошлом году отремонтировать общежитие, где крыша текла, не было денег в течение года, чтобы сделать ремонт.

Люди приезжают сюда работать, а работать невозможно, потому что запчастей и материалов нет. Не хватает средств на оплату газа, электроэнергии, иногда их отключают за долги. В прошлом году длительный период не подавали горячую воду. Но ведь люди приходят с грязной территории и должны помыться?

Не говорю уже про спецодежду, которой вечно не хватает, про средства индивидуальной защиты, которых тоже нет. Проблема финансирования давняя, началась тогда, когда ликвидировали Минчернобыль, министерство, которое непосредственно занималось чернобыльскими проблемами. Тогда были наработаны все нормативные документы, которыми мы пользуемся до сих пор. Профсоюзы настаивают на том, чтобы был организован специальный государственный орган управления, который бы занимался координацией всех чернобыльских программ. Пусть даже этот орган будет в составе МНС Украины, но он должен непосредственно выходить на Министерство финансов и заниматься вопросами финансирования напрямую.

Очень часто меняется руководство зоны и не только, это хроническая болезнь, при которой нормально работать мы никогда не сможем.

Из трех тысяч людей, которые работают на 10 предприятиях зоны отчуждения, 62% — ликвидаторы II и III категории, 2600 человек — активные члены Атомпрофсоюза (на ЧАЭС традиционно действует своя «первичка» Атомпрофсоюза. — Прим. ред.). И мы отстаивали и будем отстаивать их права и интересы.

(Из интервью «Атомнику України» Представителя Атомпрофсоюза в Чернобыльской объединенной организации профсоюза Николая ТЕТЕРИНА, апрель 2009 года)

ЧОРНОБИЛЬСЬКІ ПАМ'ЯТНИКИ СХОЖІ НА ВОЄННІ: ПАМ'ЯТЬ. ШАНА. ЄДНАННЯ

День, позначений мужністю і сумом

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Біля першоджерел заснування Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України на початку 1992 року були саме працівники Чорнобильської АЕС та НВО «Прип'ять», що діяли безпосередньо у зоні ядерної біди.

Сьогодні десятки сотень «чорнобильців», як ми зараз кличемо цю соціально вразливу категорію людей, перебувають у лавах Атомпрофспілки, яка постійно опікується проблемами постраждалих на законодавчому рівні, сприяє їхньому оздоровленню та відпочинку, надає моральну, юридичну, страхову і матеріальну допомогу.

...У переддень сумних роковин, за багаторічною традицією, на проспекті Миру в Дарницькому районі м. Києва, де насипано Меморіальний курган Героїв Чорнобиля і зведено Свято-Михайлівську церкву а пам'ять про тих, хто захистив нас від радіоактивного лиха, піднесли до підніжжя кургану корзини квітів в пам'ять побратимів-чорнобильців — від Атомпрофспілки, ДП НАЕК «Енергоатом» та власне від свого імені — учасники Міжнародної громадської організації інвалідів Чорнобиля, які захворіли на гостру променеву хворобу, та вдів, чоловіків яких загинули від гострої променевої хвороби, «Промінь 5-2».

Атомники-ліквідатори пом'янули хвилиною мовчання, службою Божою загиблих колег, а рідні та близькі — своїх синів і чоловіків, запалили свічки Пам'яті...

Саме у трагічну ніч, 26 квітня 1986 року, у перші години катастрофи, що ста-

ла піком людських можливостей, за відсутності потрібної інформації, засобів особистої безпеки, свідомо, ціною власного здоров'я і життя працівники атомної станції, будівельники, пожежники та службовці, виявивши мужність, своїми професійними діями зупинили подальший розвиток надзвичайної аварії, до кінця виконали свій громадянський і християнський обов'язок перед Людством.

Близько півсотні працівників ЧАЕС, на очах яких вибухнув реактор — п'ята зміна, передавала трудову «вогненну» вахту — другій...

— Ми знали тоді, на що йшли, — твердо говорить президент «Промінь 5-2» заслужений працівник атомної енергетики України Олександр Миколайович Зеленцов, — бо попервах мене постійно дратувало це запитання, і я одному із союзних журналістів спересердя відповів: «Не на макаронній же фабриці працює!».

Так, ядерники-професіонали першими прийняли удар атомної стихії. Без їхніх неймовірних зусиль, коли братимів-чорнобильців — від Атомпрофспілки, ДП НАЕК «Енергоатом», було саме угамування розбуханого реактора. Серед перших 29 хоробрих, які загинули від радіаційного переопромінення і поховані на Митинському цвинтарі у Москві (могила Валерія Ходемчука символічна, бо його тіло не знайдено, покійся у руїнах четвертого енергоблока), 6 — пожежники, решта — атомні фахівці. Слава всім Героям і шана народна довічна по праву!

— Усі ці роки я й наше атомно-чорнобильське братство не могли звикнути до офіційних звинувачень експлуатаційників ЧАЕС ко-

лишньою радянською владою у спричиненні виникнення аварії. Сьогодні багатьма визнаними спеціалістами з атомної справи моделювалися тодішні дії операторів ЧАЕС і жодна з них не призводила до такого інциденту. Тож, через стільки часу, ще за життя ліквідаторів-атомників ЧАЕС державою визнано їхній Подвиг. Першим Героєм України з цієї когорти у 2006 році став Олександр Лелеченко (посмертно). Наприкінці 2008 року 14 працівників атомної станції, які отримали смертельну дозу опромінення, локалізуючи аварію відразу після її виникнення, Президентським Ука-

зом відзначено орденом «За мужність» III ступеня. П'ять із цих посмертних нагород героям-чорнобильцям 26 квітня цього року було вручено, за участю делегації від «Промінь 5-2», їхнім рідним і близьким, які нині проживають у Росії, на Митинському цвинтарі у Москві. Тут споруджено Меморіальний комплекс першим ліквідаторам аварії на ЧАЕС, а надгробні плити 29-ти поховань із грудочками землі привезли до Києва й обрамили ними місцевий курган чорнобильської слави.

Колишніх героїв не буває!

Микола ВАРЧИН

Довідка: Міжнародну громадську організацію інвалідів Чорнобиля «Промінь 5-2» було засновано 14 років тому. У 1986 році інвалідів ЧАЕС із захворюванням на гостру променеву хворобу було 250 осіб (згідно з поіменним реєстром Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ). Сьогодні громадське об'єднання «Промінь 5-2» включає 184 особи, із них 13 мешкають у Росії, 7 — за невідомими адресами у країнах СНД. Щороку людей меншає. Ті, хто впродовж однієї-двох змін 26—27 квітня, самовіддано працюючи у високих радіаційних полях, були несли вже продовжувати роботу ні на станції, ні в іншій роботі, стали заручниками тяжкого захворювання і неадекватної пенсії з інвалідності.

При організації, що має за мету сприяти соціально-економічному захисту, трудовій і медичній реабілітації постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, працює Молодіжний фонд із числа дітей з чорнобильським статусом.

Також у «Промінь 5-2» вперше в Україні створено і зареєстровано згідно із відповідним законом приватну профспілкову організацію Атомпрофспілки, до складу якої входять члени МГОІЧ та їхні сім'ї. Загалом 249 осіб.

Сьогодні зусилля громадської організації спрямовані на відстоювання своїх прав та інтересів. Тут створені фонди з метою оздоровлення, придбання ліків і препаратів, забезпечення складних операцій онкохворих і їх післяреабілітаційного лікування.

До розв'язання багатьох проблем «Промінь 5-2» постійно підключаються керівництво ДП НАЕК «Енергоатом» та Атомпрофспілка України. В останні роки організацію інвалідів Чорнобиля активно матеріально підтримує приватне підприємство «Селком», що очолює колишній працівник ЧАЕС, ліквідатор Василь Абрамович Омельченко.

Чорнобильське об'єднання «Промінь 5-2» відмежовується від будь-яких політичних партій і рухів і сповідує за своїм Статутом гуманне завдання — захистити тих, хто за волею долі став постраждалим внаслідок катастрофи на Чорнобильській АЕС.

Прийняття «Чорнобильського кодексу» на часі

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у чорнобильські дні відвідав з робочою поїзкою державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС». Він узяв участь у церемонії покладання квітів до пам'ятників «Тим, хто врятував світ» та загиблим працівникам ЧАЕС «Заради життя», ознайомився з ходом виконання робіт на об'єкті «Укриття», станом будівництва заводу з переробки рідких радіоактивних відходів та з процесом завершення будівництва промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів.

Голова Верховної Ради України також провів зустріч з персоналом ДСП ЧАЕС і дав прес-конференцію для ЗМІ.

У ході зустрічі з працівниками Чорнобильської АЕС В. Литвин наголосив на пріоритетності вирішення проблем подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

На переконання Голови Верховної Ради України, «життя ЧАЕС не повинно закінчуватися із завершенням будівництва «Укриття» та інших об'єктів у Чорнобильській зоні». «Площу атомної станції та територію відчуження можна надати використовувати для створення міжнародного наукового центру вивчення впливу радіації на екосистему та екологію людини, а також задля навчання щодо локалізації техногенних аварій», — запропонував В. Литвин.

Висловлюючи занепокоєння скороченням обсягів державного фінансування «чорнобильських програм», зокрема, зменшенням фінансування комплексного медико-санітарного забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та станом забезпечення цих людей ліками, він повідомив, що парламент найближчим часом розгляне питання щодо змін до бюджету, якими буде збільшено фінансування ДСП «Чорнобильська АЕС».

В. Литвин відзначив, що після побаченого та почутого в Чорнобилі запропонує парламенту скорегувати проект постанови за наслідками парламентських слухань щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Насамперед це стосується питання підпорядкування ДСП ЧАЕС. З'ясування у Верховній Раді, і влади в цілому, впевнений керівник парламенту, — прислухатися до думки колективу станції щодо підпорядкування її Міністерству палива та енергетики України та введення в структуру НАЕК «Енергоатом», «щоб запобігти дублюванню функцій, зламати відомчі бар'єри та ефективно використовувати державні кошти».

«Ми стоїмо перед необхідністю прийняття «Чорнобильського кодексу», який об'єднав би та уніфікував усі закони, що стосуються цього питання», — заявив Володимир Литвин. Але передусім, зауважив він, необхідно забезпечити виконання чинного законодавства і тих законів та постанов, які будуть прийняті в подальшому. «А для цього потрібна відповідна фінансова база», — підкреслив він.

ПРОФСПІЛКОВЕ ЗВЕРНЕННЯ

Атестація робочих місць: на захист інтересів працівника

Як інженер з організації та нормування праці цеху з ремонту електротехнічного устаткування енергоремонтного підрозділу Рівненської АЕС, згідно з посадовими обов'язками, я займаюся проведенням атестації робочих місць працівників цеху за умовами праці. З цього приводу ще як і голову цехового комітету профспілки мене дуже хвилює питання про узаконення щорічних додаткових відпусток працівникам окремих професій за роботу із шкідливими та важкими умовами праці. Відомо, що результати атестації робочих місць є основою для встановлення пільг та компенсацій за роботу в шкідливих та важких умовах праці відповідно до ст. 7 «Закону про охорону праці». Одна з таких пільг — це додаткова відпустка працівникам згідно зі ст. 7, ст. 8 Закону України про відпустки.

Фото Людмили ГАПЮК

Ця щорічна додаткова відпустка передбачена відповідним розділом Списку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими та важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічну відпустку», додаток 1, та Списку виробництв, робіт професій і посад працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах підвищеного ризику для здоров'я, що дає право на щорічну відпустку за особливий характер праці, додаток 2, затверджених постановою Кабінету Міністрів від 17.11.1997 р. №1290 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2003 р. №6790).

Підставою для надання щорічної додаткової відпустки за умовами праці є передусім наявність

професії (посади) та виробництва в зазначених списках та підтвердження шкідливих умов праці за результатами атестації робочих місць, яка проводиться атестаційною комісією підприємства згідно з порядком проведення атестації робочих місць, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. №442.

Зокрема, у вищевказаних списках, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими та важкими умовами праці та за особливий характер праці, відсутні професії електрослюсаря з ремонту устаткування розподільних пристроїв, електрослюсаря з ремонту електроустаткування електростанцій, які працюють у шкідливих та шкідливих і важких умовах праці дільниць: з ремонту комплектних розподільних пристроїв 0,4/6 кВ;

з ремонту електричних двигунів реакторно-турбінного відділення; з ремонту електричних двигунів та вентиляції; з ремонту трансформаторів і відкритих розподільних пристроїв.

На робочих місцях цих працівників наявні шкідливі фактори виробничого середовища, а саме: підвищені температура і шум, дія електромагнітного поля, робота на висоті, поводження з хімічними речовинами, що зафіксовані у картах умов праці.

Проблеми на порядок денний V Пленуму ЦК Атомпрофспілки, травень 2009 року

Факт зайнятості працівників на робочих місцях із шкідливими і важкими умовами праці не дає права на щорічну додаткову відпустку, якщо професія відсутня в вищевказаних списках. Але на сьогодні за результатами проведення чергової атестації робочих місць цеху внаслідок переговорів працівників та профспілкового комітету питання щодо надання додаткових відпусток працівникам вищевказаних професій урегульовано і здійснюється за рахунок коштів підприємства. На цій же основі отримала таку пільгу частина працівників дільниць: з ремонту комплектних розподільних пристроїв 0,4/6 кВ; з ремонту електричних двигунів реакторно-турбінного відділення; з ремонту електричних двигунів та вентиляції. І працівникам аналогічних професій дільниць з ремонту відкритих розподільних пристроїв 750/330/110 та з ремонту трансформаторів надана відпустка згідно з порядком засто-

сування списків як працівникам, професії (посади) яких не передбачені у вищевказаних списках, також мають право на додаткову відпустку за особливий характер праці.

Тож завдяки соціальному партнерству адміністрації і профкому підприємства було прийнято виважене рішення щодо проблем умов і безпеки праці людей.

Несправедливо і незрозуміло, чому на державному рівні не вносяться зміни до вищевказаних списків професій (посад) і не доповнюються відсутніми професіями (посадами) працівників атомних станцій. Адже довідники кваліфікаційних характеристик професій (посад) працівників з урахуванням структурної перебудови в енергетиці перегляда-

відпустку за особливий характер праці. Зокрема, саму назву розділу 5 «Виробництво та розподіл електроенергії тепловими електростанціями та гідроелектростанціями» змінити на таку редакцію «Виробництво та розподіл електроенергії тепловими електростанціями, атомними та гідроелектростанціями». Адже на АЕС, як і на ТЕЦ та ГРЕС, для прийому та розподілення електроенергії є відкриті розподільні пристрої напругою 110/330/750кВ, де експлуатується однотипне устаткування. Тому до цього розділу 5 вищевказаного Списку треба включити професію електрослюсаря з ремонту устаткування розподільних пристроїв.

Зважаючи на те, що ця проблема актуальна для всіх АЕС, та з огляду на вищевказане, просимо президента ДП НАЕК «Енергоатом» та голову профспілкового комітету Компанії доручити відповідним спеціалістам (відділу: охорони праці, здоров'я, промислово-санітарних лабораторій тощо) вивчити це питання загалом по атомних станціях та порушити у передбаченому порядку, що визначений п. 2. постанови Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. №1290, процедуру внесення Міністерством праці та соціальної політики України доповнення до списків, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці. Це питання ставилося на конференції трудового колективу ВП РАЕС 13 березня 2009 року.

Тетяна ХАЛАНДАЧ, інженер з організації та нормування праці, голова комітету профспілки цеху з ремонту електротехнічного устаткування енергоремонтного підрозділу ВП «Рівненська АЕС»

ВІДРОДЖЕННЯ ДОБРОЇ ТРАДИЦІЇ

Благодарят ветераны

Накануне Дня Победы организация молодежи Атомпрофсоюза Запорожской АЭС решила возродить хорошую традицию — помогать ветеранам Великой Отечественной войны в ремонте квартир.

На супругов Стасевичей молодые профактивисты вышли через совет ветеранов. 80-летняя Нина Павловна и Павел Степанович никак не могли завершить ремонт в квартире. И тут на помощь пришли молодые атомщики. Владимир Тимошенко, Максим Овчатов и Евгений Соколов (на фото) после рабочего дня делали ремонт ветеранам.

Для ветеранов такая помощь, безусловно, большое подспорье. Нина Павловна (на фото), которая почти не выходит на улицу, со слезами на глазах благодарил ребят.

Лариса ЛЕВИЦКАЯ

ІМЕНІННИКИ У ТРАВНІ

Щиро вітаємо з днем народження членів ЦК Атомпрофспілки:

МАЄВСЬКУ Наталію Володимирівну — заступника голови Організації молоді профспілки (5 травня).

ЛАВРІЧЕНКА Івана Івановича — голову первинної профорганізації ВП «Атомремонтсервіс» (6 травня).

ВАЛЬТЕР Світлану Олександрівну — голову первинної профорганізації СМЧ №1 (м. Энергодар) (7 травня).

МАТОВА Валерія Олександрівна — Голову Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України (17 травня).

СОЛОГУБА Анатолія Сергійовича — голову цеховому управлінню будівництва ВП ЗАЕС (18 травня). **ЮВІЛЕЙ.**

БУГАЄНКА Миколу Олександрівна — начальника відділу технічного контролю ДП «Чернобыльсервіс» (21 травня).

ПРОКОПЕНКА Івана Олександровича — голову первинної профорганізації апарату Мінпаліверенерго (23 травня).

ТЕТЕРІНА Миколу Васильовича — Представника Атомпрофспілки в Чернобыльській об'єднаній організації профспілки (25 травня).

КОЗЛОВА Євгена Миколайовича — голову первинної профорганізації ДСП ЧАЕС (26 травня).

СОЗІНОВА Дмитра Васильовича — заступника голови Організації молоді профспілки (26 травня).

КУЛІНКУ Анатолія Антоновича — голову профкому Інгультської шахти СхідЗК (27 травня).

ЛАЗАРЕНКА Анатолія Яковича — члена профкому первинної профорганізації Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (29 травня). **ЮВІЛЕЙ.**

ГЕРОЙ-РЯТІВНИК ДНЯ

Марійчина грамота від мера

У святкові Пасхальні дні багато жителів Славутича відпочивали в лісі. Чи кимось кинутий у суху траву недопалок, чи залишене багаття спричинило пожежу на лісовому масиві біля Вільноського кварталу міста. Не чекаючи прибуття пожежників, учениця 5 класу ЗОШ №1 Марійка Шаповал разом з батьком Віктором — працівником Чернобыльської АЕС вступили в боротьбу з вогнем. Згодом до них приєднались також місцевий підприємець Віталій Василець, працівник ЧАЕС Віктор Данічкін і житель міста Рівного Анатолій Іваненко, який тоді гостював у родичів. Полум'я, що ширилося, засипали піском, збивали гіллям і таки зуміли локалізувати вогонь ще до приїзду пожежників.

Міський голова Володимир Удовиченко вручив у школі грамоту відважній дівчинці, котра без вагань стала діяти наперекір вогненній стихії.

Людмила ЛЮБИВА

ВETERAN ВІЙНИ — РОДОНАЧАЛЬНИК АТОМНОЇ ДИНАСТІЇ

Пошел добровольцем на фронт

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Утро проснулось по-весеннему радостно, с полной силой, красиво. Как вдруг в небе засветились две зеленые и одна красная ракеты, затем прозвучала команда: «В атаку!». И над полем покатилося волной бесшабашное и обнадеживающее «Ура-а!». Впереди — танки. Бежим за «тридцатьчетверкой». Уже более или менее можно разглядеть вражеские фигуры. Еще сотня метров и пуля-дура уступит штыку-молодцу. Но вот танк окутывают клубы черного дыма, из машины выпрыгивают уцелевшие танкисты.

«Панин, Троценко, — слышу команду Мухина. — Помогите выбраться танкистам». Мы бросились к люкам, вытащили раненого лейтенанта, погасили на нем горящий комбинезон, оттащили подалеже от танка. Теперь задача — переправить офицера в окопы. Осталось каких-то пятнадцать метров. Слава Богу, справились.

Подбегают санитары, кладут раненого на плащ-палатку. И только тогда я ощутил резкую боль в ноге — оскол-

ки от взрывов мин таки догнали на самом бруствере. В полдень я уже был в лазарете дивизии. Там и встретил великий День Победы. Проведать и вместе распить фронтовые стограмм пришли командиры отделения Мухин и ефрейтор Панин.

В 1952 году демобилизовался, вернулся в город Рава-Русская на Львовщине, где возглавил районный комитет ДОСААФ. После работы спешил в вечернюю школу. Со временем заочно окончил энергетический факультет Московского инженерно-экономического института. С 1973 года работал заместителем главного инженера, потом заместителем директора Запорожской ГРЭС.

В 1977 году возглавил Хмельницкую АЭС. Памятны те дни, так как все надо было начинать с нуля. Сначала возводили столовую, магазин и трансформаторный пункт. Выполняла эту работу команда из семидесяти человек, работников Бурштынского ГРЭС, под руководством прораба Григория Фиалко. Приходилось руководителю ХАЭС прибегать к хитростям, чтобы вместе с шильем возводились объек-

ты соцкультбыта. К пуску соорудили Дворец культуры, музыкальную школу, кинотеатр, общежития, магазины, детские садики, две школы, автовокзал, бассейн, поликлинику, только в течение года сдали 960 квартир. Мне доставалось за такие «вольности» и по хозяйственной, и по партийной линии. Тем не менее от своего не отступился.

Почти до конца второго тысячелетия я работал заместителем генерального директора АЭС. В последнее время — на пенсии. Дома не сижу. С ранней весны до поздней осени тружусь на своих шести сотках чуть ли не под самым энергоблоком, где в свое время построил небольшую дачу. Рядом лес, озеро. И рыба есть всегда, и всякие овощи. У меня много товарищей и приятелей. А теплее всего — в семье. Ведь с женой Любовью Абрамовной вместе уже более полвека, поднял на ноги двух сыновей, Сергея и Олега, которые тоже посвятили жизнь атомной энергетике.

Алексей Иванович ТРОЦЕНКО (Родился в 1927 году, в 1944 году — рядовой 664-го стрелкового полка, 1-й Украинский и 2-й Белорусский фронты)

СТА ЛІТ, КОЛЕГО!

Дві п'ятірки Віктора Гусарова

Чудернацтво журналістики насамперед у тому, що ми щоденно пишемо про незнайомих людей, їх героїчні вчинки і відкриття, а про колег — на ювілей. Редакторві неітшинського часопису «Перспектива» Віктору Гусарову доля поставила дві п'ятірки. І це справедливі оцінки його життєвого шляху. Вони підкріплені справами, знаннями, повагою колег і читацьким інтересом до того, що виходить з-під пера ювіляра.

У професійній журналістиці Віктор Павлович двадцять п'ять років, з яких сімнадцять — на редакторській посаді, чотири роки поспіль був членом профкому ВП ХАЕС.

В атомну енергетику Віктор Павлович потрапив випадково: 1991 року створювалася газета Хмельницької АЕС і бажалих її очолювати, м'яко кажучи, було небагато. Як це нормальний журналіст піде «за грати» атомного об'єкта, до радіації, маса керівників? Лише в останні вісім-десять років ставлення колег до «атомної» газети набуло душевності, а подекуди й білої заздрості. Бо життя творчої людини-атомника насичене такими ж ділами і здобутками, як і в інших непересічних осіб. Приміром, за роки нашої спільної роботи я був свідком появи з-під пера книги віршів «Средоточие» та «Енергія єднання», численних статей В. Гусарова у газетах та журналах різного спрямування і гатунку. Він кілька років входив до складу редколегії журналу «Вісник українського ядерного товариства» і нині очолює осередок цього товариства в Нетішині. Він з ентузіазмом відгукнувся на ідею організувати велопробіг між Нетішином і Кузнецовськом, і три дні крутив педалі разом з групою значно молодших за нього хлопців і дівчат. З нагоди пуску другого энергоблока ми запустили повітряні кульки з «посланням» до тих, хто їх знайде. Віктор Павлович брав участь у розробці тексту від колективу редакції.

Як багаторічний голова, а нині секретар Нетішинського міського осередку Національної спілки журналістів, Віктор Павлович піклується, аби журналістське життя не

стояло на місті, про омолодження організації. За минулий рік вона поповнилася сімома журналістами і нині на Хмельниччині, не враховуючи обласного центру, це найбільший творчий осередок, до складу якого входять спілчани Славути, Хмельницького, Нетішина.

З 2000 року Віктор Павлович очолює міську літературну студію «Нахчненія». Чимало нових дарувань вдячні йому за підтримку і добре слово, за редакторські правки книжок, що вийшли друком у різних виданнях.

Серед його захоплень — краєзнавство. Це ще з тих часів, як В. Гусаров працював науковим співробітником Шепетівського відділу Хмельницького краєзнавчого музею. У згаданий вище книзі «Енергія єднання» ювіляр не лише розповів про

Олександрівна Троценко з автором присвяченої йому поеми Віктором ГУСАРОВИМ (праворуч)

атомний энергооб'єкт — Хмельницьку АЕС, а й опрацював біографію близько вісімсот знамих людей краю. Він лауреат Всеукраїнського пісенного конкурсу «Сонячний скіф» у галузі бардської пісні, «Почесний працівник Хмельницької АЕС», відзначений знаком «За вагомий внесок у розвиток атомної енергетики», номінант численних конкурсів за профільним спрямуванням.

У свої 55 Віктор Павлович молодший за інших, бо входить в літа не дає шестирічна донька Надія і Тетяна та Олександр, котрі щойно вилетіли у самостійне життя. Він відчуває ритм епохи і живе за принципом: даруй радість і не вимагай за неї аплодисментів, ти не актор — ти творець.

Олександр ШУСТЕРУК, член Національної спілки журналістів України

СПРАВА ЙОГО ЖИТТЯ (витяг з поеми)

Бувають думки куценькі, бувають цупкі, як «сті!» У Олексія Троценка кожна хвилина в ціні. Полудень свого віку він зустрічає окрилений. Ніколи чоловіку перевдягатись в туніку — скільки ще справ не втілене. Попоходив кабінетами, поки дали «добро».

Сонячними кларнетами в тілі заграла кров. Нетішине.

Господи! Ліс і болото,

і цей чагарник, невідладний бульдозеру. Це ж сила сила-силенна важкої роботи!

Але неодмінно тут з'явиться озеро.

А там, де село заплелось верболозами,

куди просто так не дістатись без хисту — все зробиться фахово, планово, з розумом — там з'явиться місто!

А поки що сенс у дорозі, без неї ні кроком руш. Він сам собі каже: «З Богом!» і міцно впрягається в гуж. Він знає: основа — люди, звичайні, непоказні, без них нічого не буде. І все це заради них! Нетішине.

Господи, ліс і болото і Горинь стрімка в нестійких берегах. Троценко усіх запросив на суботник,

бо місту не можна в чагарниках.

Ідальня, гуртожитки, школа, «Я перший!»

давно вже в облозі — не на самоті.

Це гідні етапи задуманих звершень,

це втіха в його трудовому житті.

Він знає: мірило усьому людина, мірило людини — достойні діла.

Він хоче, щоб злились, сплелись воедино людина і діло.

Не куча мала, а гідна епохи велика робота.

Тому він не знає неділі, суботи — турботи. А все задля того, щоб там, на узвишші піднесли угору ХАЕС куполи,

і був до них завжди прихильним Всевишній, а люди в теплі і при світлі жили.

Бо ж атомне сонце, як справжнє зігріє, бо ж світло від нього і вдень і вночі.

Віктор ГУСАРОВ

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд Інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна